

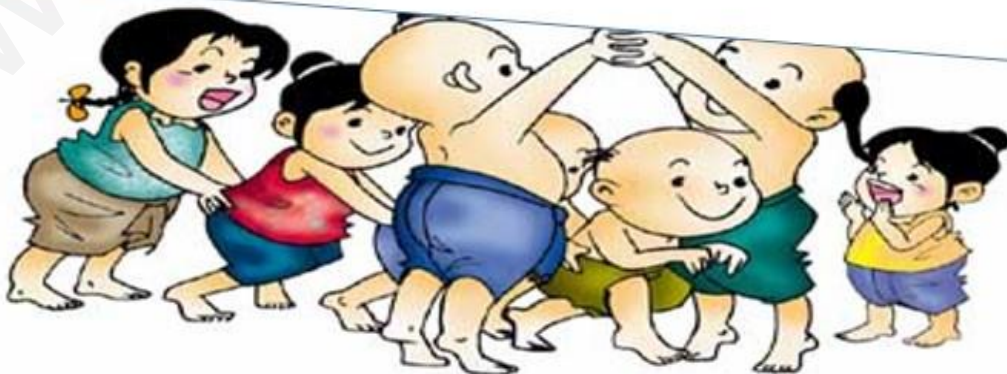
ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย
เรื่อง ชนิดของคำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเทศบาลเขาชัยสน

๑

คำนาม

นางสาวนพวรรณ พันธุ์รัตน์
ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาลเขาชัยสน
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลเขาชัยสน
อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

(ก)

คำนำ

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาภายในเล่มด้วยตนเอง โดยจัดทำเป็นรูปเล่มทั้งหมด ๗ ชุด ดังนี้

- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๑ คำนาม
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๒ คำสรรพนาม
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๓ คำกริยา
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๔ คำวิเศษณ์
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๕ คำบุพบท
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๖ คำสันธาน
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๗ คำอุทาน

การจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำในการเรียน สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน รายละเอียดของเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก แบบฝึกเสริมทักษะ และแบบทดสอบหลังเรียน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

นางสาวนพวรรณ พันธุ์รัตน์

(ข)

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๑ คำนาม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ๔.๑ : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น : รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำนามได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของคำนามได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนสามารถจำแนกชนิดของคำนามได้ถูกต้อง
๔. นักเรียนสามารถนำคำนามไปแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง
๕. นักเรียนสามารถนำเรื่องของคำนามไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง
๖. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๗. นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๘. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้อย่างมีวินัย
และมีความสุข

คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องชนิดคำไทย

๑. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องชนิดคำไทย มีทั้งหมด ๗ ชุดได้แก่

- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๑ คำนาม
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๒ คำสรรพนาม
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๓ คำกริยา
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๔ คำวิเศษณ์
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๕ คำบุพบท
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๖ คำสันธาน
- ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ ๗ คำอุทาน

๒. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง ชนิดคำไทย เล่มนี้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จุดประสงค์ สารการเรียนรู้ ใบความรู้ คำอธิบายที่มีตัวอย่างประกอบ แบบฝึกหัดเฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

๓. นักเรียนศึกษาหาความรู้จากใบความรู้ด้วยความตั้งใจ หากทำไม่ได้หรือสงสัยให้พยายามศึกษาคำอธิบายในใบความรู้หรือปรึกษาคุณครู

๔. ทำแบบฝึกหัด ตามลำดับขั้นตอนด้วยความซื่อสัตย์

๕. ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำ และให้คำอธิบายประกอบ พร้อมสรุปตามขั้นตอนของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๖. เมื่อศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หากผลคะแนนของนักเรียนไม่ผ่านร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ให้นักเรียนมาศึกษาใหม่อีกครั้ง เพื่อความก้าวหน้าในการเรียน และจะประสบผลสำเร็จ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	(ก)
ชุดการเรียนรู้ที่ ๑ คำนาม.....	(ข)
คำแนะนำการใช้ชุดการเรียนรู้.....	(ค)
สารบัญ.....	(ง)
แผนผังความคิดสรุปเรื่องคำนาม.....	๑
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๓
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๕
ชนิดของคำ.....	๖
เพลงชนิดของคำ.....	๗
ใบความรู้ที่ ๑ ความหมายของคำนาม.....	๘
แบบฝึกหัดที่ ๑.๑.....	๑๐
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๑.....	๑๑
แบบฝึกหัดที่ ๑.๒.....	๑๒
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๒.....	๑๓
ใบความรู้ที่ ๒ ชนิดของคำนาม.....	๑๔
แบบฝึกหัดที่ ๒.๑.....	๒๐
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๑.....	๒๑

(จ)

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
แบบฝึกหัดที่ ๒.๒.....	๒๒
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๒.....	๒๔
แบบฝึกหัดที่ ๒.๓.....	๒๖
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๓.....	๒๗
แบบฝึกหัดที่ ๒.๔.....	๒๘
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๔.....	๒๙
แบบฝึกหัดที่ ๒.๕.....	๓๐
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๕.....	๓๑
ใบความรู้ที่ ๓ หน้าที่ของค่านาม.....	๓๒
แบบฝึกหัดที่ ๓.๑.....	๓๕
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๑.....	๓๖
ใบความรู้ที่ ๔ สรุปลักษณะ.....	๓๗
แบบฝึกหัดที่ ๔.๑.....	๓๘
เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๔.๑.....	๓๙
แบบทดสอบหลังเรียน.....	๔๐
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	๔๒

แผนผังความคิดเรื่องคำนาม

คำที่ใช้เรียก คน พืช สัตว์ สิ่งของ สถานที่

ความหมาย

คำนาม

ชนิด

๑. วิสามานยนาม
๒. สามานยนาม
๓. อาการนาม
๔. ลักษณะนาม
๕. สมุหนาม

หน้าที่

๑. ประธานของประโยค
๒. กรรมของประโยค
๓. ขยายคำนามอื่น
๔. ขยายกริยาบอก
สถานที่ทิศทาง เวลา
๕. ส่วนเติมเต็ม
๖. เรียกขาน
๗. กรรมตรง กรรมรอง
ของประโยค

ก่อนที่เพื่อนๆจะศึกษา ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องชนิดคำไทย ชุดที่ ๑ คำนาม ขอให้ นักเรียน มาทำแบบทดสอบก่อนเรียนกันก่อนเพื่อให้ทราบว่าเรามีความรู้พื้นฐานมากน้อยเพียงใด

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นคำนามทั่วไป

ก. หนังสือเรียน

ข. แม่น้ำเจ้าพระยา

ค. เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง

ง. โรงพยาบาลหาดใหญ่

๒. “คุณพ่อมีขลุ่ย ๒ .....” ควรเติมลักษณะนามใดจึงจะถูกต้อง

ก. อัน

ข. กระบอก

ค. เล่ม

ง. เล้า

๓. ข้อใดเป็นคำนามเฉพาะ

ก. รถยนต์

ข. สุนัขสีขา

ค. จังหวัดสงขลา

ง. แม่น้ำ

๔. “ไม้ ๓ กอ” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำนามชนิดใด

ก. สามานยนาม

ข. วิสามานยนาม

ค. ลักษณะนาม

ง. สมุหนาม

๕. “กองทรายตรงโน้นเป็นของใคร” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำนามชนิดใด

ก. สามานยนาม

ข. คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ

ค. คำนามที่ใช้บอกลักษณะนาม

ง. สมุหนาม

๖. คำในข้อใดเป็นคำนามทุกคำ

ก. ทำดี ที่ไหน

ข. ปรีक्षा หารื้อ

ค. ภูเขา กอไฟ

ง. น้ำท่วม น้ำใจ

๗. ข้อใดต่อไปนี้มีลักษณะนาม

ก. บ้านหลังนี้เป็นของคุณยาย

ข. ฉันเห็นฝูงนกบินไปทางโน้น

ค. ไก่ตัวนั้นมีลักษณะดี

ง. รถ ๑ คัน แล่นไปทางกรุงเทพฯ

๘. ข้อใดเป็นคำนามชนิดเดียวกับ “ถนนพหลโยธิน”

ก. นกหัวขวาน

ข. แม่น้ำตาปี

ค. โรงเรียน

ง. รถ

๙. ข้อใดเป็นคำนามชนิดเดียวกับ “คนไทย”

ก. ชาวนา

ข. ประเทศไทย

ค. สหรัฐอเมริกา

ง. ฝรั่งเศส

๑๐. “บ้านฉันมีไก่ ๘ ตัว” ข้อใดกล่าวผิด

ก. ไม่มีสามานยนาม

ข. ไม่มีวิสามานยนาม

ค. มีลักษณนาม

ง. ไม่มีสมุหนาม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ก หนังสือเรียน
๒. ง เลา
๓. ค จังหวัดสงขลา
๔. ค ลักษณะนาม
๕. ง สมุหนาม
๖. ค. ภูเขา กอไผ่
๗. ข ฉันเห็นฝูงนกบินไปทางโน้น
๘. ข แม่น้ำตาปี
๙. ก ชาวนา
๑๐. ก ไม่มีสามานยนาม

ชนิดของคำ

นักเรียนคะ การที่เราารู้จัก
ชนิดของคำในภาษาไทยกันนะ
ละ

คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาที่ครั้งก็ได้จะต้องมีความหมาย คำในภาษาไทยที่
เราใช้ในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในชีวิตประจำวันการแบ่งคำ หรือการจำแนก
คำ หรือปรัชญาของคำ นั้น ๆ จำแนกตามความหมายและหน้าที่ของคำ ได้ ๗
ชนิดดังนี้

คำนาม

คำสรรพนาม

คำกริยา

คำวิเศษณ์

คำบุพบท

คำสันธาน

คำอุทาน

เพลง ชนิดของคำ

ทำนองเพลง ลามะลีลา

(คำสร้อย) คำเอ๋ยคำ ขึ้นต้นอะไรก็ได้

หญิง คำนามนั้นคืออะไร(ซ้ำ)

ชาย คำนาม เรียกคนสัตว์สิ่งของ(ซ้ำ)

หญิง คำสรรพนามนั้นคืออะไร(ซ้ำ)

ชาย สรรพนาม ใช้แทนนามทั้งหลาย(ซ้ำ)

หญิง คำกริยา นั้นคืออะไร(ซ้ำ)

ชาย กริยา ใช้แสดงอาการ(ซ้ำ)

หญิง คำวิเศษณ์ละคะคุณพี(ซ้ำ)

ชาย วิเศษณ์คือคำขยาย (ซ้ำ)

หญิง นอกจากนี้ยังมีอะไรอีก(ซ้ำ)

ชาย ยังมีอุทาน สันธาน บุพบท(ซ้ำ)

(คำสร้อย) คำเอ๋ยคำ ขึ้นต้นอะไรก็ได้

แต่ต้องลงท้ายด้วย สระอำ

ขอเชิญชวนไข อย่างได้เก็บงำ

ขอเชิญवलน้อง จงหมั่นจดจำ

บอกหน่อยได้ไหม อย่าได้ใจดำ

มีอยู่มากมาย พี่ไม่ได้อำ

ฉันยังสงสัย โปรดได้ชี้นำ

นั่ง นอน กิน อ่าน ตัก และตำ

ช่วยบอกอีกที น้องจะได้จำ

เพื่อช่วยบรรยายเนื้อหาของคำ

พี่อย่าหลบหลีก จะใจระกำ

พี่บอกน้องหมดเจ็ดชนิดของคำ

แต่ต้องลงท้ายด้วย สระอำ

แบ่งผู้ร้องเป็นสองฝ่าย

ปรบมือให้จังหวะด้วยนะ

ใบความรู้ที่ ๑

ความหมายของคำนาม

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต มีตัวตนและไม่มีตัวตน

ตัวอย่าง

เก้าอี้

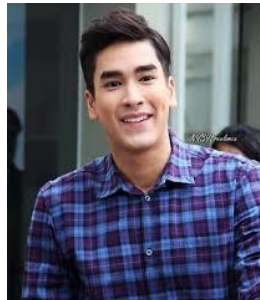
โรงเรียน

รถยนต์

ต้นไม้

ณเดช คุกกี้มิยะ

สุนัข

แผนภูมิคำนาม

คน	สัตว์	สถานที่	สิ่งของ	พืช
ปู่, ย่า	นกแก้ว	โรงพยาบาล	หนังสือ	มะละกอ
ตา, ยาย	แมว	บ้าน	ปากกา	มะนาว
ลุง, ป้า	สุนัข	ห้างสรรพสินค้า	สมุด	พริก
น้ำ, อา	เจ้าจ้อ	ตลาด	ดินสอ	ผักกาด
พ่อ, แม่	กระต่าย	โรงเรียน	กระเป๋า	กล้วย
พี่, น้อง	ปลา	น้ำตก	รถยนต์	ทุเรียน
เพื่อน	ไก่	ทะเล	นาฬิกา	เงาะ
คุณครู	กิ้ง		รองเท้า	มะม่วง
เด็กผู้ชาย	ปู		แหวน	มะเขือ
เด็กผู้หญิง			พัดลม	ผักบุ้ง
พระ				ลำไย

แบบฝึกหัดที่ ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันหาคำนาม แล้วขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำนาม

นายเมือง เป็นพ่อค้าช่าง แกมีเมียสองคน เมียหลวงชื่อนางศิลา และมีลูกสาวชื่อนาง ยี่สุน ส่วนเมียน้อยชื่อนางบุปผา และมีลูกชายชื่อนายชังกั้ง ลักษณะนิสัยของนายชังกั้งตรงกับ ชื่อคือเป็นคนเกกมะเหรก ดื้อดึง และมูทะลุ ฝ่ายเมียหลวงและเมียน้อยก็ไม่ลงรอยกันมัก ทะเลาะด่าทอและตบตีกันเสมอ

วันหนึ่งนายเมืองเดินทางไปค้าขายต่างถิ่น นางยี่สุนลูกสาวไม่อยู่บ้านเช่นกัน นางมัก อาศัยเรือสำเภาเดินทางหนีไปค้าขายถึงต่างแดน ฝ่ายนายชังกั้งนั้นก็ไม่อยู่ติดบ้าน นางบุปผาผู้ เป็นแม่ก็มีได้เป็นห่วง เพราะเอือมระอาอยากที่จะตัดเดือนส่งสอนลูก ภายในบ้านจึงเหลือแต่เมีย หลวงและเมียน้อย ต่างก็ทำงานคนละอย่าง คือเมียหลวงนั่งทอผ้าหรือทอหูกอยู่ใต้ถุนบ้าน และ เมียน้อยตำข้าวโพดโดยใช้สากตำลงไปในครก ชาวใต้เรียกการตำข้าวว่า “ซ้อมสาร”

ช่วงหนึ่งต่างเกิดปากเสียงกันอย่างรุนแรง ถึงกับบันดาลโทสะออกมาอย่างไม่ยั้งคิดนั่น คือ เมียหลวงใช้กระสวยทอผ้าซึ่งชาวใต้เรียกว่า “ตรน” พาดศีรษะเมียน้อยอย่างเต็มแรงจนเป็น แผลแตกเลือดไหลแดงฉาน ฝ่ายเมียน้อยก็ไม่ยอมแพ้ง่ายๆ นางจึงใช้สากตำข้าวกระทุ้งหน้าอก เมียหลวงอย่างแรงจนอกทะลุ ในที่สุดทั้งคู่ทนความเจ็บปวดไม่ไหวถึงแก่ความตายและกลายเป็น ภูเขา นั่นคือเมียหลวงเป็น “เขากกทะลุ” ส่วนเมียน้อยเป็น “เขาหัวแตก” ซึ่งทางการเรียกว่า “เขาคูหาสวรรค์”

ฝ่ายนายเมืองกลับจากการค้าช่าง เมื่อพบเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเสียใจและตรอมใจ ในที่สุดก็ถึงแก่ความตายกลายเป็น “เขาเมือง หรือ เขาชัยบุรี” ซึ่งมีลักษณะคล้ายช้างหมอบ ฝ่ายลูกสาวเมื่อขึ้นจากเรือสำเภาและเห็นเหตุการณ์วิบโยคเช่นนั้น นางยิ่งโศกเศร้าเสียใจเลย ถึงแก่ความตายเช่นกัน และกลายเป็น “เขาชัยเสน” ซึ่งมีลักษณะคล้ายเรือสำเภา ศพสุดท้ายคือ นายชังกั้งกลายเป็น “ภูเขาชังกั้ง หรือเขากั้ง” ปัจจุบันอยู่ในเขตโรงพยาบาลพัทลุง

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันหาคำนาม แล้วขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำนาม

นายเมือง เป็นพ่อค้าช่าง แกมีเมียสองคน เมียหลวงชื่อนางศิลา และมีลูกสาวชื่อนางยี่สุน ส่วนเมียน้อยชื่อนางบุปผา และมีลูกชายชื่อนายซังกั้ง ลักษณะนิสัยของนายซังกั้งตรงกับชื่อคือเป็นคนเกกมะเหรก ดื้อดึง และมุกทะลุ ฝ้ายเมียหลวงและเมียน้อยก็ไม่ลงรอยกันมักทะเลาะด่าทอและตบตีกันเสมอ

วันหนึ่งนายเมืองเดินทางไปค้าขายต่างถิ่น นางยี่สุนลูกสาวไม่อยู่บ้านเช่นกัน นางมักอาศัยเรือสำเภาเดินทางหนีไปค้าขายถึงต่างแดน ฝ้ายนายซังกั้งนั้นก็ไม่อยู่ติดบ้าน นางบุปผาผู้เป็นแม่ก็ได้เป็นห่วง เพราะเอือมระอาอยากที่จะตัดเตือนสั่งสอนลูก ภายในบ้านจึงเหลือแต่เมียหลวงและเมียน้อย ต่างก็ทำงานคนละอย่าง คือเมียหลวงนั่งทอผ้าหรือทอหูกอยู่ใต้ถุนบ้าน และเมียน้อยตำข้าวโพดโดยใช้สากตำลงไปในครก ชาวใต้เรียกการตำข้าวว่า “ซ้อมสาร”

ช่วงหนึ่งต่างเกิดปากเสียงกันอย่างรุนแรง ถึงกับบันดาลโทสะออกมาอย่างไม่ยั้งคิด นั่นคือ เมียหลวงใช้กระสวยทอผ้าซึ่งชาวใต้เรียกว่า “ตรน” พาดศีรษะเมียน้อยอย่างเต็มแรงจนเป็นแผลแตกเลือดไหลแดงฉาน ฝ้ายเมียน้อยก็ไม่ยอมแพ้ง่ายๆ นางจึงใช้สากตำข้าวกระทุ้งหน้าอกเมียหลวงอย่างแรงจนอกทะลุ ในที่สุดทั้งคู่ทนความเจ็บปวดไม่ไหวถึงแก่ความตายและกลายเป็นภูเข นั่นคือเมียหลวงเป็น “เขากทะเล” ส่วนเมียน้อยเป็น “เขาหัวแตก” ซึ่งทางการเรียกว่า “เขาคูหาสวรรค์”

ฝ้ายนายเมืองกลับจากการค้าช่าง เมื่อพบเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเสียใจและตรอมใจ ในที่สุดก็ถึงแก่ความตายกลายเป็น “เขาเมือง” หรือ เขาชัยบุรี” ซึ่งมีลักษณะคล้ายช่างหมอบ ฝ้ายลูกสาวเมื่อขึ้นจากเรือสำเภาและเห็นเหตุการณ์วิปริตเช่นนั้น นางยิ่งโศกเศร้าเสียใจเลยถึงแก่ความตายเช่นกัน และกลายเป็น “เขาชัยเสน” ซึ่งมีลักษณะคล้ายเรือสำเภา ศพสุดท้ายคือนายซังกั้งกลายเป็น “ภูเขาซังกั้ง” หรือเขากั้ง” ปัจจุบันอยู่ในเขตโรงพยาบาลพัทลุง

แบบฝึกหัดที่ ๑.๒

สมชาย	นกเอี้ยง	เสือ	โต๊ะ	ตู้
เต่า	สุดา	มะระ	โรงเรียน	พ่อ
ลูก	โรงพยาบาล	กระท้าย	เงาะ	ตลาด
สามเณร	เตียง	ปากกา	นาฬิกา	แตงโม
ต้นดาวเรือง	จังหวัด	ดอกขจร	กระเทียม	นก
ห้างสรรพสินค้า				

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำนามที่กำหนดให้ไปจัดให้อยู่ในกลุ่มต่อไปนี้

๑. คน .....

๒. สัตว์ .....

๓. สิ่งของ .....

๔. สถานที่ .....

๕. พืช .....

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๒

สมชาย	นกเอี้ยง	เสือ	โต๊ะ	ตู้
เต่า	สุดา	มะระ	โรงเรียน	พ่อ
ลูก	โรงพยาบาล	กระท้าย	เงาะ	ตลาด
สามเณร	เตียง	ปากกา	นาฬิกา	แตงโม
ต้นดาวเรือง	จังหวัด	ดอกขจร	กระเทียม	นก
ห้างสรรพสินค้า				

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำนามที่กำหนดให้ไปจัดให้อยู่ในกลุ่มต่อไปนี้

๑. คน   สมชาย   สุดา   พ่อ   ลูก   สามเณร
๒. สัตว์   นกเอี้ยง   เสือ   เต่า   กระท้าย   นก
๓. สิ่งของ   โต๊ะ   ตู้เตียง   ปากกา   นาฬิกา
๔. สถานที่   โรงเรียน   โรงพยาบาล   ตลาด   จังหวัด   ห้างสรรพสินค้า
๕. พืช   มะระ   เงาะ   แตงโม   ต้นดาวเรือง   ดอกขจร   กระเทียม

ใบความรู้ที่ ๒

ชนิดของคำนาม

คำนามแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด ดังนี้

๑. **คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ หรือ สามานยนาม (สา-มาน-ยะ-นาม)** คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อโดยทั่วไปของ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ สิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิต จะเป็น สิ่งที่มีรูป หรือไม่มีรูป ก็ได้

ตัวอย่าง

- ↳ [สุนัขกัदनักเรียน](#)
- ↳ [ความรู้ทำให้เกิดปัญญา](#)
- ↳ [ปากกาอยู่ในกล่อง](#)
- ↳ [ท่าทางอ่อนนัย](#)
- ↳ [ชาวนาปลูกข้าว](#)
- ↳ [นกแก้วกินเมล็ดพืช](#)
- ↳ [นักเรียนเล่นฟุตบอล](#)
- ↳ [แมวจับหนู](#)

สามานยนามบางคำมีคำย่อเพื่อบอกชนิดของนามนั้น ๆ เรียกว่า **สามานยนามย่อ** เช่น คนไทย นกขุนทอง กล้วยน้ำหว่า

๒. คำนามชี้เฉพาะ หรือ วิสามานยนาม (วิ-สา-มาน-ยะ-นาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่เมื่อกล่าวออกไปแล้วผู้ฟังจะเข้าใจได้ทันทีว่าเป็นอะไร สิ่งไหน

- ตัวอย่าง
- โรงเรียนเทศบาลเขาชัยสน อยู่ในจังหวัดพัทลุง
  - เด็กชายสมชายสอบเข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๑
  - เขาเป็นข้าราชการกระทรวงมหาดไทย
  - สามก๊กเป็นหนังสือพงศาวดารจีน

คำนามที่เป็นชื่อชี้เฉพาะ (วิสามานยนาม) ใช้กับ

บุคคล	เช่น	วีรพล ทศนีย์ ธนาธิป สมศักดิ์
สัตว์	เช่น	พลายมงคล ม้านิลมังกร ช้างเอราวัณ คุณทองแดง
สิ่งของ	เช่น	บัตรเอทีเอ็มกรุงไทย แถบบันทึกเสียงเพลงชาติไทย พระแสงดาบคาบค่าย หนังสือโคลงโลกนิติ
สถานที่	เช่น	ทะเลน้อย เกาะสมุย วัดพระมหาธาตุ หอพระสูง หาดป่าตอง อนุสาวรีย์วีรชน

ข้อสังเกต

คำวิสามานยนาม จำนวนมากมักใช้ตามหลังคำสามัญนาม เช่น (ประเทศ) ไทย , (เรือพระที่นั่ง) สุพรรณหงส์ , (โรงพยาบาล) เขาชัยสน

๓. คำนามบอกลักษณะ หรือ ลักษณะนาม (ลัก-สะ-หนะ-นาม) คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของคน สัตว์ และสิ่งของ เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะ รูปร่าง สันฐาน ปริมาณ เวลา วิธีทำ และลักษณะอื่น ๆ คำลักษณะนามจะวางอยู่หลังคำนามและมีตัวบอกจำนวน (ประมาณวิเศษณ์)

ตัวอย่าง

- นก ๒ ตัว เกาะอยู่บนกิ่งไม้
- คุณแม่ซื้อแหวนทอง ๑ วง ให้ฉันในวันเกิด
- เศรษฐีคนนั้นสวมสร้อยทอง ๒ เส้น

การใช้ลักษณะนาม แบ่งเป็นประเภท ๆ คือ

๓.๑ บุคคลที่มีสถานภาพพิเศษ ใช้ลักษณะนามเป็น พระองค์ องค์ รูป

เช่น

- กรุงธนบุรีมีพระมหากษัตริย์ ๑ พระองค์
- มีพระภิกษุ สามเณรจำพรรษา ๖ รูป
- คุณพ่อมีพระพุทธรูป ๔ องค์

เครื่องใช้ของพระมหากษัตริย์ คำราชาศัพท์ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าใช้องค์

๓.๒ อมนุษย์ ใช้ลักษณะนาม ใช้ลักษณะนามเป็น ตน เช่น ยักษ์ ฝีนางไม้ พรายน้ำ กิณนร กิณรีคนธรรพ์ นักสิทธิ์ ฤๅษี วิทยาธร อสุรกาย ปีศาจ

๓.๓ สัตว์ทั่ว ๆ ไป ใช้ลักษณะนาม ตัว

ยกเว้น ช้างซึ่งถือว่าเป็นสัตว์พิเศษ

- ช้างบ้าน ใช้ เชือก
- ช้างป่า ใช้ ตัว
- ช้างขึ้นระวาง (ช้างหลวง) ใช้ ช้าง

๓.๔ คำนามที่เป็นนามธรรม ใช้ลักษณะนาม ข้อ ประการ ประเภท

เช่น ➤ อุบาสก อุบาสิกา ถือศีล ๕ ข้อ

➤ เขามีเหตุผล ๓ ประการ

➤ นักวิทยาศาสตร์ แบ่งสัตว์ได้ ๒ ประเภท

๓.๕ สิ่งต่าง ๆ ใช้ลักษณะนามที่จำแนกตามลักษณะ หรือจำแนกตาม

จำนวน ปริมาณ ระยะ ขนาด ความจุ หรือตามลักษณะของบรรจุภัณฑ์ เช่น

➤ ทวน เทียน เกรียน ใช้ เล่ม

➤ เทียนพรรษา ใช้ ต้น

➤ โทรทัศน์ โทรศัพท์ โทรสาร ใช้ เครื่อง

➤ ดวงตราไปรษณียากร ตะเกียง ดาวเทียม วิทยุญาณ ใช้ ดวง

➤ จักรเย็บผ้า เปียโน มุ้ง ใช้ หลัง

๓.๕.๑ ลักษณะนามบอกถิ่นฐาน เช่น วง หลัง แผ่น ผืน บาน ลูก ใบ แท่ง ก้อน ต้น ลำเครื่อง ดวง กระจบอก เส้น ปั้น ราง เม็ด ตับ เป็นต้น

๓.๕.๒ ลักษณะนามบอกจำแนก เช่น กอง พวก เหล่า ผู่งหมวด หมู่ โขลง คณะ นิกาย สำหรับ ชุด ข้อ โรง ครอก ชั้น ฉบับ ระดับ จำพวกอย่าง ชนิด รูปแบบ ประเด็น เป็นต้น

๓.๕.๓ ลักษณะนามบอกปริมาณ เช่น คู่ กุลี บาท ชั่ง กิโลกรัม ชะลอม หีบ หยด กล่อง ซ้อน ถ้อย ลิตร ตุ่ม ไห เป็นต้น

๓.๕.๔ ลักษณะนามบอกเวลา เช่น นาฬิกา ชั่วโมง วัน เดือน ปี ยก รอบ ครั้ง คราว สมัย ยุค ทก ที่ ช่วง ศตวรรษ กะ เป็นต้น

๓.๕.๕ ลักษณะนามบอกวิธีทำ เช่น จีบ มวน มัด ตับ ม้วน ท่อน ห่อ หยิบ จับ ผูก เป็นต้น

๔. คำนามบอกอาการ (อาการนาม) คือ คำนามที่บอกอาการหรือความเป็นอยู่ส่วนมากมีคำว่า “การ” และ “ความ” นำหน้า

คำว่า **การ** ใช้หน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางกาย วาจา เช่น การนั่ง การเดิน การวิ่ง การพูด การนอน การกิน การจับ

คำว่า **ความ**

ใช้นำหน้าคำกริยาที่แสดงความเป็นไปทางจิตใจหรือ ความนึกคิด เช่น ความคิด ความเข้าใจ ความเสื่อม ความเจริญ ความรัก ความเกลียด ความรู้

ใช้นำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น ความชั่ว ความดี ความสุข

ข้อสังเกต “การ” “ความ” นำหน้าคำชนิดอื่นนอกเหนือจากคำกริยาและคำวิเศษณ์ **ไม่ใช่** อาการนาม เช่น การบ้าน การเรียน การฝึก การเมือง การคลัง การประปา การไฟฟ้า ความว้าว ความควาย ความอาญา ความแพ่ง จะเป็นสามัญนาม (นามทั่วไป)

๕. คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ที่อยู่เป็นหมวดหมู่รวมกัน เช่น กรม กอง กอง ผุ่ง โขลง คณะ บริษัท ทีม กลุ่ม หมู่ เหล่า สมาคม เป็นต้น

การสังเกต จะเขียนไว้หน้าคำนาม

- ตัวอย่าง
- ☞ โขลงช้างเดินอยู่ริมลำธาร
  - ☞ คณะนักเรียนร่วมกันบริจาคโลหิต
  - ☞ หมู่ลูกเสือกำลังเดินทางไกล

สมุหนามแยกย่อยได้ ดังนี้

๕.๑ คำที่แสดงหมวดหมู่ของนาม ได้แก่ กอง กลุ่ม ก๊ก โขลง คณะ ชุด พวก ผุ่ง รัฐบาล เช่น

- ☞ ผุ่งลิงกำลังวิ่งไล่กันบนต้นไม้
- ☞ กองทหารตั้งอยู่ที่หมู่บ้านของเรา
- ☞ รัฐบาลไทยกำลังเจรจากับกัมพูชา เรื่องเขาพระวิหาร
- ☞ กลุ่มวัยรุ่นนอกช่วยเหลือชาวบ้านประสบภัยแล้ง

๕.๒ คำที่เป็นชื่อของสถานที่หรือองค์กรต่าง ๆ แต่สมมุติให้เป็นบุคคลขึ้นตามความนิยมของภาษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในสถานที่หรือองค์กรนั้น ๆ ก็จัดเป็นสมุหนาม เช่น กรม องค์กร สภา ศาล บริษัท ประเทศ โรงเรียน กระทรวง

- ตัวอย่าง
- ☞ กรมการปกครองประกาศผลการสอบคัดเลือก
  - ☞ สภากาชาดออกให้บริการแก่ประชาชน
  - ☞ บริษัทประกาศรับสมัครพนักงานหลายตำแหน่ง

แบบฝึกหัดที่ ๒.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำนามทั่วไป และคำนามเฉพาะจากคำที่กำหนดให้
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

นายอำเภอ ดวงอาทิตย์ นิทาน โรงเรียน ถนนเพชรเกษม
เพลงชาติไทย โรงพยาบาล สถานี พัทลุง
สวนสัตว์สงขลา ปราสาท สินสมุทร ธนาคาร
สถาพร หนังสือ สะพานสารสิน

คำนามทั่วไป.....
.....
.....
.....

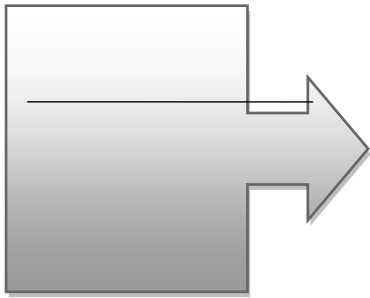
คำนามเฉพาะ.....
.....
.....
.....

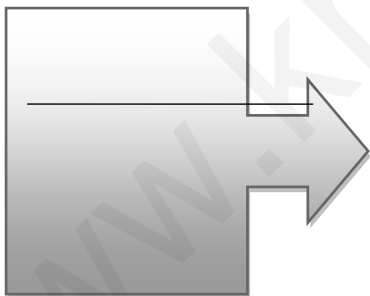

แบบฝึกหัดที่ ๒.๒

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม แล้วเติมคำนาม
ในช่องว่างให้ถูกต้อง

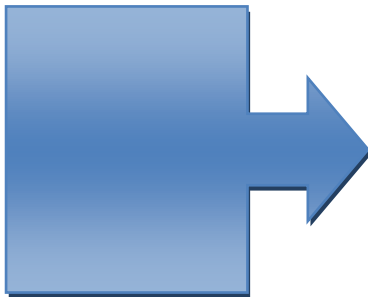
คำนี้ใช้ เป็นนาม โดยทั่วไป
ผู้เป็นใหญ่ ที่เราเทิดไว้เหนือเกล้า
คอยช่วยเหลือ ผู้ยากไร้ มานานเนา
คนไทยเรา ชึ่งใจ ในพระคุณ

นามเฉพาะ เจาะจง คงนี้ก็ได้
อยู่ทางใต้เป็นจังหวัดแหล่งท่องเที่ยว
มีหาดทราย น้ำใส สวยจริงเจียว
มีวีรสตรีเด็ดเดี่ยว สองคนไทย

เป็นสมุหนาม นามหมวดหมู่
พวกเรา รุทั่วไทย สยามไซร์
บริหาร แผ่นดิน เพื่อคนไทย
มีสองฝ่าย ทำงาน เพื่อบ้านเมือง

ขึ้นว่าความ แสดง อาการนาม
ลองคิดตาม และวิเคราะห์ให้ถูกต้อง
อันคำนี้ ทุกคนพบ ไม่ต้องลอง
ต้องหม่นหมอง เศร้าใจ ร้องไห้กัน

คำคำนี้ มีใช้ กันทั่วไป
เมื่อเราส่ง สารไป ให้คนอื่น
ใช้ว่าดวง ลักษณะนาม นะทรามขึ้น
หากไม่มี เขาส่งคืน หรือปรับกัน

เฉลยแบบฝึกหัดที่๒.๒

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม แล้วเติมคำนามในช่องว่างให้ถูกต้อง

พระมหากษัตริย์

คำนี้ใช้ เป็นนาม โดยทั่วไป
ผู้เป็นใหญ่ ที่เราเทิดไว้เหนือเกล้า
คอยช่วยเหลือ ผู้ยากไร้ มานานเนา
คนไทยเรา ชึ่งใจ ในพระคุณ

จังหวัดภูเก็ต

นามเฉพาะ เจาะจง คงนี้ก็ได้
อยู่ทางใต้เป็นจังหวัดแหล่งท่องเที่ยว
มีหาดทราย น้ำใส สวยจริงเจียว
มีวีรสตรีเด็ดเดี่ยว สองคนไทย

สภาผู้แทนราษฎร

เป็นสมุหนาม นามหมวดหมู่
พวกเรา รูทั่วไทย สยามไซร์
บริหาร แผ่นดิน เพื่อคนไทย
มีสองฝ่าย ทำงาน เพื่อบ้านเมือง

ความตาย

ขึ้นว่าความ แสดง อาการนาม
ลองคิดตาม และวิเคราะห์ให้ถูกต้อง
อันคำนี้ ทุกคนพบ ไม่ต้องลอง
ต้องหม่นหมอง เศร้าใจ ร้องไห้กัน

แสดมภ์
(ดวงตราไปรษณีย์)

คำคำนี้ มีใช้ กันทั่วไป
เมื่อเราส่ง สารไป ให้คนอื่น
ใช้ว่าดวง ลักษณะนาม นะทรามขึ้น
หากไม่มี เขาส่งคืน หรือปรับกัน

แบบฝึกหัดที่ ๒.๓

คำสั่ง ตอบคำถามให้ครบ ๑๐ คำถาม โดยเขียนคำตอบลงในรูปท้ายข้อ

๑. นักเรียนชื่ออะไร (_____)
๒. นักเรียนเรียนหนังสือที่โรงเรียนอะไร (_____)
๓. บ้านของนักเรียนอยู่ที่ตำบลอะไร (_____)
๔. ครูประจำชั้นของนักเรียนชื่ออะไร (_____)
๕. เพื่อนที่นักเรียนสนิทสนมด้วยมากที่สุดชื่ออะไร (_____)
๖. นักเรียนนับถือศาสนาอะไร (_____)
๗. นักเรียนอยากไปท่องเที่ยวจังหวัดใดมากที่สุด (_____)
๘. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ชื่ออะไร (_____)
๙. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นักเรียนจะเรียนที่โรงเรียนใด (_____)
๑๐. สถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือที่ไหน (_____)

เมื่อนักเรียนตอบคำถาม
เสร็จทุกคำตอบเป็นคำนาม
ชนิดใด _____

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๓

คำสั่ง ตอบคำถามให้ครบ ๑๐ คำถาม โดยเขียนคำตอบลงในรูปท้ายข้อ

๑. นักเรียนชื่ออะไร (_____)
๒. นักเรียนเรียนหนังสือที่โรงเรียนอะไร (_____)
๓. บ้านของนักเรียนอยู่ที่ตำบลอะไร (_____)
๔. ครูประจำชั้นของนักเรียนชื่ออะไร (_____)
๕. เพื่อนที่นักเรียนสนิทสนมด้วยมากที่สุดชื่ออะไร (_____)
๖. นักเรียนนับถือศาสนาอะไร (_____)
๗. นักเรียนอยากไปท่องเที่ยวประเทศใดมากที่สุด (_____)
๘. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ชื่ออะไร (_____)
๙. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นักเรียนจะเรียนที่โรงเรียนใด (_____)
๑๐. สถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือที่ไหน (_____)

เมื่อนักเรียนตอบคำถามเสร็จ
ทุกคำตอบเป็นคำนามชนิดใด
วิสามานยนาม หรือ
คำนามชี้เฉพาะ

แบบฝึกหัดที่ ๒.๔

คำนามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม)

จงบอกลักษณะของคำนามที่กำหนดให้

๑. ปืน _____
๒. ร่ม, ช้อน _____
๓. หนังสือ _____
๔. เรือ, เครื่องบิน _____
๕. เสื้อ, กางเกง _____

คำนามบอกอาการ (อาการนาม)

จงเขียนคำว่า“การ” หรือ“ความ” หน้าคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

_____ ฝัน	_____ เจริญ	_____ สู้รบ	_____ เจริญ
_____ พิการ	_____ เคารพ	_____ ลงทุน	_____ ประชุม
_____ เลี้ยงสัตว์	_____ ปกครอง	_____ สะดวก	_____ สวยงาม

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๔

คำนามบอกลักษณะ (ลักษณนาม)

จงบอกลักษณะของคำนามที่กำหนดให้

๑. ปีน (กระบอก)
๒. ร่ม, ซ้อน (คัน)
๓. หนังสือ (เล่ม)
๔. เรือ, เครื่องบิน (ลำ)
๕. เสื้อ, กางเกง (ตัว)

คำนามบอกอาการ (อาการนาม)

จงเขียนคำว่า“การ” หรือ“ความ” หน้าคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

(ความ) ฝัน

(ความ) เจริญ

(การ) สู้รบ

(การ) เจรจา

(ความ) พิจาร

(ความ) เคารพ

(การ) ลงทุน

(การ) ประชุม

(การ) เลี้ยงสัตว์

(การ) ปกครอง

(ความ) สะดวก

(ความ) สวยงาม

แบบฝึกหัดที่ ๒.๕

ให้นักเรียนเลือกคำนามรวมหมู่ที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เหล่า หมู่ คณะ ไชลอง ผู่

๑. _____ ช้างกำลังเล่นน้ำอยู่ริมน้ำ
๒. _____ ครูทหารกำลังฝึกซ้อมรบกันอย่างเข้มแข็ง
๓. _____ ลิเกเริ่มเปิดการแสดง
๔. _____ นักพิราบบินย้ายถิ่น
๕. _____ ลูกเสือออกเดินทางไกล

ให้นักเรียนเขียน หน้าประโยคที่มีคำนามรวมหมู่

- _____ ๑. ลิงผู่หนึ่งอยู่บนต้นไม้
- _____ ๒. กลุ่มคนเริ่มทยอยกันกลับบ้าน
- _____ ๓. สมาคมสตรีไทยเปิดการอบรมวิชาชีพระยะสั้น
- _____ ๔. พวกผู้ก่อการร้ายเริ่มไหวตัว
- _____ ๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ เพื่อทำกิจกรรม

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒.๕

ให้นักเรียนเลือกคำนามรวมหมู่ที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เหล่า หมู คณะ โขลง ผุง

๑. (โขลง) ช้างกำลังเล่นน้ำอยู่ริมน้ำ
๒. (เหล่า) ครูทหารกำลังฝึกซ้อมรบกันอย่างเข้มแข็ง
๓. (คณะ) ลิเกเริ่มเปิดการแสดง
๔. (ผุง) นักพิราบบินย้ายถิ่น
๕. (หมู) ลูกเสือออกเดินทางไกล

ให้นักเรียนเขียน ✓ หน้าประโยคที่มีคำนามรวมหมู่

๑. ลิงผุงหนึ่งอยู่บนต้นไม้
๒. กลุ่มคนเริ่มทยอยกันกลับบ้าน
๓. สมาคมสตรีไทยเปิดการอบรมวิชาชีพระยะสั้น
๔. พวกผู้ก่อการร้ายเริ่มไหวตัว
๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นหมู เพื่อทำกิจกรรม

ใบความรู้ที่ ๓

หน้าที่ของคำนาม

๑. เป็นประธานของประโยค

ตัวอย่าง

ครูสอนนักเรียน

ไก่ขัน

ตำรวจจับผู้ร้าย

นกเกาะบนต้นไม้

นักเรียนเดินกลับบ้าน

๒. คำนามทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

คำนามนอกจากทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแล้วคำนาม ยังทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยคก็ได้

ตัวอย่าง

ลิงขึ้นต้นมะพร้าว

นกจิกหนอน

ลุงขี่ม้า

น้องล้างรถ

หมอตตรวจคนไข้

กรรม คือ ผู้ถูกกระทำหรือคำนามที่มารองรับคำกริยา ในที่นี้ ต้นมะพร้าว
หนอน ม้า

๓. เป็นส่วนขยายคำนามอื่น เช่น

- ♣ สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า (ใช้สามายนามขยาย)
- ♣ ช่างโขลงนี้ต้องเดินทางไปอีกไกล (ใช้ลักษณนามขยาย)

๔. เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา เช่น

- ♣ เขาเหมือนพ่อ
- ♣ เธอคือนางสาวไทย

๕. เป็นคำเรียกขาน ในฐานะประธาน กรรม หรือเรียกขานลอยๆ เช่น

- ♣ คุณครูคะหนูไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ
- ♣ คุณหมอลูกดิฉันจะหายป่วยไหมคะ
- ♣ อาจารย์ครับ ผมนำการบ้านมาส่งครับ

๖. ทำหน้าที่ขยายกริยาบอกสถานที่ทิศทาง หรือเวลา เช่น

- ♣ ฉันไปโรงเรียน
- ♣ นกออกหากินเวลาเช้า

๗. ทำหน้าที่เป็นกรรมตรงและกรรมรอง เช่น

- ♣ พัชรีเย็บกระถง (กระถง ทำหน้าที่เป็นกรรมตรงของกริยาเย็บ)
- ♣ โรงเรียนมอบรางวัลแก่นักเรียน (นักเรียน เป็นกรรมรอง ส่วนรางวัล เป็นกรรมตรง)

ข้อสังเกต : ประโยคลักษณะนี้ส่วนใหญ่ กรรมตรง
จะเป็นสิ่งของ กรรมรองจะเป็นบุคคล

แบบฝึกหัดที่ ๓.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนหาคำนาม และจำแนกหน้าที่ของคำนามจากประโยคต่อไปนี้

ข้อ	ประโยค	คำนามในประโยค	หน้าที่	
			ประธาน	กรรม
ตัวอย่าง	นักเรียนเรียนหนังสือ	นักเรียน, หนังสือ	นักเรียน	หนังสือ
๑.	ณเดชเดินไปโรงเรียน	.....	.....	.....
๒.	ลุงสุเทพขับรถ	.....	.....	.....
๓.	พ่อสอยมะม่วง	.....	.....	.....
๔.	เด็กๆ เล่นกับเจ้ามอม	.....	.....	.....
๕.	ณัฐวุฒิอ่านจดหมาย	.....	.....	.....
๖.	แม่วิ่งไล่หนู	.....	.....	.....
๗.	หนอนกินใบไม้	.....	.....	.....
๘.	คุณแม่ไปจ่ายตลาด	.....	.....	.....
๙.	พ่อทอดปลานิล	.....	.....	.....
๑๐.	คุณครูเล่านิทาน	.....	.....	.....

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓.๑

คำสั่ง ให้นักเรียนหาคำนาม และจำแนกหน้าที่ของคำนามจากประโยคต่อไปนี้

ข้อ	ประโยค	คำนามในประโยค	หน้าที่	
			ประธาน	กรรม
ตัวอย่าง	นักเรียนเรียนหนังสือ	นักเรียน, หนังสือ	นักเรียน	หนังสือ
๑.	ณเดชเดินไปโรงเรียน	ณเดช , โรงเรียน	ณเดช	โรงเรียน
๒.	ลุงสุเทพขับรถ	ลุงสุเทพ , รถ	ลุงสุเทพ	รถ
๓.	พ่อสอยมะม่วง	พ่อ , มะม่วง	พ่อ	มะม่วง
๔.	เด็กๆ เล่นกับเจ้ามอม	เด็กๆ , เจ้ามอม	เด็กๆ	เจ้ามอม
๕.	ณัฐวุฒิอ่านจดหมาย	ณัฐวุฒิ , จดหมาย	ณัฐวุฒิ	จดหมาย
๖.	แม่วิ่งไล่หนู	แมว , หนู	แมว	หนู
๗.	หนอนกินใบไม้	หนอน , ใบไม้	หนอน	ใบไม้
๘.	คุณแม่ไปจ่ายตลาด	คุณแม่ , ตลาด	คุณแม่	ตลาด
๙.	พ่อทอดปลานิล	พ่อ , ปลานิล	พ่อ	ปลานิล
๑๐.	คุณครูเล่นนิทาน	คุณครู , นิทาน	คุณครู	นิทาน

ใบความรู้ที่ ๔

สรุปคำนาม

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต มีตัวตนและไม่มีตัวตน

ชนิดของคำนาม แบ่งออกเป็น ๕ ชนิด ดังนี้

๑. คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ หรือ สามานยนาม เช่น นักเรียน โต๊ะ โรงเรียน เป็นต้น
  ๒. คำนามชี้เฉพาะ หรือ วิสามานยนาม เช่น มดแดง จังหวัดพัทลุง เด็กชายหนึ่ง เป็นต้น
  ๓. คำนามบอกลักษณะ หรือ ลักษณะนาม เช่น แห เล้า ดำม ปาก เล่ม เป็นต้น
  ๔. คำนามบอกอาการ (อาการนาม) เช่น การยืน ความดี ความชั่ว เป็นต้น
  ๕. คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม) เช่น โขลง ผุง กอง คณะ หมู่ เป็นต้น
- หน้าที่ของคำนาม

๑. เป็นประธานของประโยค เช่น ตำรวจจับขโมย ครูชมนักเรียน เป็นต้น
๒. เป็นกรรมของประโยค เช่น ครูดีนักเรียน น้องล้างรถ เป็นต้น
๓. เป็นส่วนขยายคำอื่น เช่น สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า (ขยายคำนาม)
๔. เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา เช่น เขาเหมือนพ่อ เธอคือนางสาวไทย
๕. เป็นคำเรียกขาน เช่น คุณครูคะหนูไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ คุณหมอลูกดิฉันจะหายป่วยไหมคะ

แบบฝึกหัดที่ ๔.๑

คำชี้แจง จงเลือกคำนามที่ปรากฏในบทอาขยานที่กำหนดให้ แล้วนำมาเขียนในช่องว่าง
ด้านหลังของบทอาขยานแต่ละบรรทัด

หนึ่งรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	คำนามคือ.....
สองชื่อสัตย์เสียสละอดทนได้	คำนามคือ.....
สามกตัญญูพ่อแม่สุดหัวใจ	คำนามคือ.....
สี่มุ่งใฝ่เล่าเรียนเพียรวิชา	คำนามคือ.....
ห้ารักษาวัฒนธรรมประจำชาติ	คำนามคือ.....
หกไม่ขาดศีลธรรมศาสนา	คำนามคือ.....
เจ็ดเรียนรู้อธิปไตยของประชา	คำนามคือ.....
แปดรักษาวินัยกฎหมายไทย	คำนามคือ.....
เก้าปฏิบัติตามพระราชดำรัส	คำนามคือ.....
สิบไม่ขาดพอเพียงเลี้ยงชีพได้	คำนามคือ.....
สิบเอ็ดต้องเข้มแข็งทั้งกายใจ	คำนามคือ.....
สิบสองไซ้คิดอะไรให้ส่วนรวม	คำนามคือ.....

คำชี้แจง จงเติมคำนามลงในช่องว่างของสำนวนไทยต่อไปนี้

๑. เขิน.....ขึ้น.....
๒. ขว้าง.....ไม่พัน.....
๓. งม.....ใน.....
๔. ชี้.....เป็น.....ชี้.....เป็น.....
๕. ตี.....กระทบ.....

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นคำนามทั่วไป

ก. หนังสือการ์ตูน

ข. แม่น้ำเจ้าพระยา

ค. เกียรติศักดิ์ สนามเมือง

ง. โรงพยาบาลราชวิถี

๒. “คุณพ่อมีขลุ่ย ๒ ……………” ควรเติมลักษณะนามใดจึงจะถูกต้อง

ก. อัน

ข. กระบอก

ค. เล่ม

ง. เล้า

๓. ข้อใดเป็นคำนามเฉพาะ

ก. รถยนต์

ข. สุนัขสีขาว

ค. จังหวัดสงขลา

ง. แม่น้ำ

๔. “ไฟ ๓ กอ” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำนามชนิดใด

ก. सामान्यนาม

ข. วิสามานยนาม

ค. ลักษณะนาม

ง. สมุหนาม

๕. “กองทรายตรงโน้นเป็นของใคร” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำนามชนิดใด

ก. सामान्यนาม

ข. คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ

ค. คำนามที่ใช้บอกลักษณะนาม

ง. สมุหนาม

๖. คำในข้อใดเป็นคำนามทุกคำ

ก. ทำดี ที่ไหน

ข. ปรีक्षा หารือ

ค. ภูเขา กอไฟ

ง. น้ำท่วม น้ำใจ

๗. ข้อใดต่อไปนี้มีลักษณะนาม

ก. บ้านหลังนี้เป็นของคุณยาย

ข. ฉันเห็นฝูงนกบินไปทางโน้น

ค. ไก่ตัวนั้นมีลักษณะดี

ง. รถ ๑ คัน แล่นไปทางกรุงเทพฯ

๘. ข้อใดเป็นคำนามชนิดเดียวกับ “ถนนพหลโยธิน”

ก. นกหัวขวาน

ข. แม่น้ำตาปี

ค. โรงเรียน

ง. รถ

๙. ข้อใดเป็นคำนามชนิดเดียวกับ “คนไทย”

ก. ชาวนา

ข. ประเทศไทย

ค. สหรัฐอเมริกา

ง. ฝรั่งเศส

๑๐. “บ้านฉันมีไก่ ๘ ตัว” ข้อใดกล่าวผิด

ก. ไม่มีสามานยนาม

ข. ไม่มีวิสามานยนาม

ค. มีลักษณะนาม

ง. ไม่มีสมุหนาม

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ก หนังสือการ์ตูน
๒. ง เล่า
๓. ค จังหวัดสงขลา
๔. ค ลักษณะนาม
๕. ง สมุหนาม
๖. ค. ภูเขา กอไฟ
๗. ข ฉันทันเห็นฝูงนกบินไปทางโน้น
๘. ข แม่น้ำตาปี
๙. ก ชาวนา
๑๐. ก ไม่มีสามานยนาม